

نام و نام خانوادگی: مقطع و رشته: دوازدهم ریاضی و تجربی نام پدر: شماره داوطلب: تعداد صفحه سؤال: ۴ صفحه	جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش اداره ی آموزش و پرورش آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی	نام درس: فارسی ۳ تاریخ امتحان: ساعت امتحان: مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
---	---	---

نمره تجدید نظر به عدد:		نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر و امضاء مدیر
نام دبیر:		تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	
ردیف	سؤالات				
	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)				
۱	معنی واژگان و ترکیبات مشخص شده را بنویسید. ۱-۱- تو نماینده فضلِی، تو سزاوار "ثَنایی". ۱-۲- آدمی به هرجا می رود، گمان می کند به <u>غایت القصوی</u> مقصود خود رسیده است. ۱-۳- از "نفیر" م مرد و زن نالیده اند. ۱-۴- گفت از بهر "غرامت" جامه ات بیرون کنم.	۱			
۲	در ابیات و عبارات زیر چهار غلط املایی را یافته، صورت درست هر کدام را بنویسید. ۲-۱- هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت/عاری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت ۲-۲- از پای تا سرت همه نور خدا شود/در راه ذولجلال چو بی پا و سر شوی ۲-۳- مردی فیلسوف و فقیه که در حوزهٔ درس مرحوم حاج ملاً هادی اسرار، مقامی بلند و شخصیتی نمایان داشت. ۲-۴- اگر جلوی دشمن مین گزاری کرده بودیم حالا خیالمان راحت تر بود. ۲-۵- پشت سر ما ارتفاعات موسوم به کَلَه قندی بود که دشمن با استقرار صلاح های زیادی قَلَه را در دست داشت.	۱			
۳	درباره تفاوت معنایی واژه «کرامت» در هر یک از ابیات زیر توضیح دهید. ۳-۱- <u>کرامت</u> کن درونی دردپرورد دلی در وی درون درد و برون درد ۳-۲- چو بدین گهر رسیدی رسدت که از <u>کرامت</u> بنهی قدم چو موسی، گذری ز هفت دریا	۰/۵			
۴	با توجه به معنی هر بیت، کدام یک از واژگان «هم آوا» درست است؟ ۴-۱- اگرچه مستی عشقم خراب کرد ولی/« <u>اساس</u> - <u>اثاث</u> » هستی من زان خراب آباد است ۴-۲- چو عاجز گشت خسرو در جوابش/نیامد بیش پرسیدن « <u>ثوابش</u> - <u>صوابش</u> »	۰/۵			
۵	با توجه به بیت زیر به پرسش های مطرح شده پاسخ دهید. با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت ۵-۱- نوع و معنای فعل «است» را در دو مصراع بررسی کنید. ۵-۲- نوع «را» را در مصراع دوم مشخص کنید. ۵-۳- «حشو» موجود در بیت را یافته، توضیح دهید.	۱			
صفحه ی ۱ از ۴					

۶	مصرع اول بیت زیر جمله چند جزئی است؟ اجزای آن را تعیین کنید. «عاشقان پنهان نمی سازند داغ عشق را / هر که از فرماندهان شد مهر بر رو می زند»	۱
۷	با توجه به بیت «بفرمود گنجینه گوهرش/فشاندند در پای و زر بر سرش» به پرسش های زیر پاسخ دهید. ۷-۱- فعل محذوف و نوع حذف را تعیین کنید. ۷-۲- جهش ضمیر را یافته،نقش دستوری آن را بنویسید.	۱
۸	با توجه به بیت زیر به پرسش های داده شده،پاسخ دهید. « دردناک است که در دام شغال افتد شیر/ یا که محتاج فرومایه شود مرد کریم » ۸-۱- یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی را مشخص کنید. ۸-۲- نقش دستوری واژه های «دام» و «شیر» را بنویسید. ۸-۳- میان واژه های «شیر» و «شغال» چه رابطه معنایی وجود دارد؟	۱
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۹	با توجه به ابیات زیر به پرسش های داده شده پاسخ دهید. «ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است همت از باد سحر می طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است. ۹-۱- اگر این ابیات،ابیات آغازین یک غزل باشد چه نوع غزلی است؟ چرا؟ ۹-۲- این نوع غزل از چه دوره ای رواج پیدا کرده است؟ ۹-۳- دو تن از شاعران معروف در این نوع غزل را نام ببرید. ۹-۴- "باد سحر" در بیت دوم نماد چه چیزی است؟	۱/۵
۱۰	در بیت «آتش است این بانگ نای و نیست باد/هر که این آتش ندارد نیست باد» کلمات قافیه چه آرایه ای را پدید آورده اند؟ چرا؟	۰/۵
۱۱	هریک از آثار زیر از کیست؟ ۱۱-۱- از پاریز تا پاریس ۱۱-۲- تمهیدات	۰/۵
۱۲	آرایه بارز هر بیت یا عبارت را با توجه به آرایه های داخل کمانک تعیین کنید. یک آرایه در داخل کمانک اضافی است.(حسن تعلیل - سجع - تضمین - تلمیح - اسلوب معادله) ۱۲-۱- عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را/سیل یکسان می کند پست و بلند راه را ۱۲-۲- آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم/ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است ۱۲-۳- تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دل بند ۱۲-۴- باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده	۱
صفحه ی ۲ از ۴		

	شعر حفظی (۱/۵ نمره)	
۱۳	<p>۱۳-۱- سه بیت آغازین غزل «در مکتب حقایق» را بنویسید.</p> <p>ابیات زیر را کامل کنید.</p> <p>۱۳-۲- آینه نگاهت، پیوند صبح و ساحل</p> <p>۱۳-۳- فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران</p> <p>کلمات زیر کلمات نامرتب یک بیت است، آن ها را مرتب کنید.</p> <p>۱۳-۴- مهری-بیرون-حتی-به-کرد-روزگاران-نشسته-به-گفتی-روزگاران-گفتم-نمی توان</p>	
۱۴	<p>عبارات و ابیات زیر را به نثر روان امروزی معنی کنید.</p> <p>۱۴-۱- خط از کرانه رود تیبر می خواندند.</p> <p>۱۴-۲- مزینان از هزار سال پیش، هنوز بر همان مهر و نشان است که بود.</p> <p>۱۴-۳- گفت: «جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست.»</p> <p>۱۴-۴- چون برسیدم بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.</p> <p>۱۴-۵- برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند</p> <p>۱۴-۶- در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت</p> <p>۱۴-۷- ای عزیز به خدا رسیدن فرض است، و لابد هرچه به واسطه آن به خدا رسند، فرض باشد به نزدیک طالبان.</p> <p>۱۴-۸- نی حریف هرکه از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید</p>	<p>(۴)</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p>
۱۵	<p>در هریک از ابیات زیر منظور از واژه یا ترکیب مشخص شده چیست؟</p> <p>۱۵-۱- با "شیر سپهر" بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند</p> <p>۱۵-۲- هر که جز "ماهی" ز آبش سیر شد هر که بی روزی است روزش دیر شد</p>	<p>۰/۵</p>
۱۶	<p>مفهوم کنایه مشخص شده در مصراع اول هر بیت را بنویسید.</p> <p>۱۶-۱- در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت</p> <p>۱۶-۲- بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک بگفت آن گه که باشم خفته در خاک</p>	<p>۰/۵</p>
۱۷	<p>مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید.</p> <p>۱۷-۱- گفت: «باید حد زند هشیار مردم مست را»</p> <p>گفت: «هشیاری بیار، این جا کسی هشیار نیست!»</p> <p>۱۷-۲- گر حکم شود که مست گیرند در شهر هر آن که هست گیرند</p>	<p>۰/۲۵</p>
۱۸	<p>عبارت "شوخی روزگار است که مهد دموکراسی عالم، یعنی آتن، که دو هزار و هشتصد سال قبل حتی برای آب خوردن در شهر هم، مردم رأی می گرفتند و رأی می دادند، از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار به مار غایشه حکومت سرهنگ ها پناه بردند"</p> <p>- یادآور کدام ضرب المثل است؟</p>	<p>۰/۲۵</p>
صفحه ی ۳ از ۴		

۱۹	<p>با توجه به متن زیر به اعتقاد سهروردی، بالاترین عالم کدام است؟ شرط دست یابی به آن چیست؟</p> <p>«پس اول پایه معرفت است و دوم پایه محبت و سیم پایه عشق. و به عالم عشق - که بالای همه است - نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد.»</p>	۰/۵
۲۰	<p>هریک از عبارات زیر با کدام بیت، مفهوم مشترک دارد؟ (یک بیت، اضافی است)</p> <p>۱-۲۰- واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب که: ما عرفناک حق معرفتک.</p> <p>۲-۲۰- حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب.</p> <p>۳-۲۰- طبیب راه نشین درد عشق نشناسد برو به دست کن ای مرده دل مسیح دمی</p> <p>۴-۲۰- هیچ نقاش نمی بیند که نقشی بر کند وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای</p> <p>۵-۲۰- بی عشق زیستن را جز نیستی، چه نام است؟ یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است</p>	۰/۵
۲۱	<p>مفهوم هر کدام از ابیات زیر را بنویسید.</p> <p>۱-۲۱- گفت: «دیناری بده پتهان و خود را وارهان» گفت: «کار شرع کار درهم و دینار نیست»</p> <p>۲-۲۱- جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است</p>	۰/۵
۲۲	<p>- با توجه به عبارت زیر، به پرسش های داده شده پاسخ دهید.</p> <p>"ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم را که هم چون این شیعه گمنام و غریبش، در کنار آن مدینه پلید و در قلب آن کویر بی فریاد، سر در حلقوم چاه می برد و می گریست."</p> <p>۱-۲۲- منظور از "امام راستین" و "شیعه گمنام" به ترتیب چه کسانی هستند؟</p> <p>۲-۲۲- منظور از "مدینه پلید" چیست؟ چرا؟</p> <p>سرهاتان پر اندیشه و آگاهی</p> <p>دلہاتان پر موسیقی و احساس</p>	۱
صفحه ی ۴ از ۴		